

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om hemkommun

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om hemkommun. Ändringarna föreslås i bestämmelserna om hur magistratens behörighet bestäms när det gäller de anteckningar om hemkommun som görs i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet samt i bestämmelserna om anteckningar om bostad i hemkommunen i vissa rutinmässiga fall. Enligt förslaget ska magistratens behörighet inte bestämmas utifrån regionala begränsningar när anteckningarna om hemkommun görs. De uppgifter som hör samman med att anteckningarna görs ska fördelas mellan magistraterna under de förut-

sättningar som anges i lagen. Närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Dessutom föreslås en bestämmelse enligt vilken anteckningar om bostad kan göras direkt på basis av en anmälan till befolkningsdatasystemet när det gäller klara och enkla flyttningar inom en kommun.

Samtidigt föreslås det i lagen om hemkommun tekniska justeringar till följd av ändringar i annan lagstiftning.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Bedömning av nuläget	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	10
3 IKRAFTTRÄDANDE	11
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	11
LAGFÖRSLAG	13
Lag om ändring av lagen om hemkommun.....	13
BILAGA	16
PARALLELLTEXT	16
Lag om ändring av lagen om hemkommun.....	16

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

I lagen om hemkommun (201/1994) finns bl.a. bestämmelser om anmälningsskyldighet för den som flyttar, mottagande av anmälan, anteckning om hemkommun i befolkningsdatasystemet och rättelse av anteckning samt ändringsökande i ett beslut som gäller rättelse av en anteckning som gjorts av magistraten.

Enligt lagen om hemkommun kan flyttningsanmälan göras på olika sätt: skriftligen, per telefon, med hjälp av elektronisk kommunikation eller muntligen i samband med kundbesök. Anmälan om flyttning till Finland och anmälan om flyttning till utlandet ska göras skriftligen eller med hjälp av elektronisk kommunikation. Vilken magistrat som helst kan ta emot en flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. En flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet kan inlämnas också till andra myndigheter och organisationer än magistraten, om det har överenskommit med myndigheten eller organisationen om saken.

Uppgifter i samband med mottagandet av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet kan fördelas mellan magistraterna. Närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Enligt gällande förordning (finansministeriets förordning om fördelning mellan magistraterna av uppgifter som hänför sig till mottagande av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet 61/2010) är en del av de uppgifter som hör samman med mottagandet av flyttningsanmälningar koncentrerade till några magistrater. Finskspråkiga flyttningsanmälningar som har gjorts till en riksomfattande servicetelefon för flyttningsanmälningar tas emot vid enheten i Kemijärvi vid magistraten i Lappland. I skötseln av uppgifterna deltar dessutom enheten i Mänttä-Vilppula vid magistraten i Tammerfors, och enheterna

i Kristinestad och Jakobstad vid magistraten i Vasa, som även ansvarar för skötseln av den svenskspråkiga servicen. Servicen sköts på basis av de avtal som ingåtts med stöd av 7 c § i lagen om hemkommun i samarbete med Itella Abp:s kundservice och tillsammans med servicentralen för den offentliga förvaltningen i Sodankylä. Magistraten i Lappland deltar dessutom i mottagningen av flyttningsanmälningar som även har gjorts på andra sätt till magistraten i Esbo, magistraten i Helsingfors, magistraten i Hyvinge och magistraten i Vanda.

Enheten i Kemijärvi vid magistraten i Lappland inrättades vid ingången av år 2005 och dess uppgift har främst varit att under tjänstetid sköta den finskspråkiga riksomfattande telefonen för flyttningsanmälningar. Under det första verksamhetsåret, år 2005, vid enheten i Kemijärvi, gjordes av alla flyttningsanmälningar som registrerades i befolkningsdatasystemet 49 % på blanketter, 34 % per telefon och 17 % elektroniskt via nättjänst. Motsvarande andelar år 2009 var 36 % på blanketter, 19 % per telefon och 45 % elektroniskt. Motsvarande andelar under det första halvåret 2010 var 35 % på blanketter, 15 % per telefon och 50 % elektroniskt.

Inlämnande av flyttningsanmälan till magistraten bestäms på regional basis. Flyttningsanmälan ska göras till den magistrat till vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar. Om en person flyttar från en bostad och därefter inte har någon stadigvarande bostad, ska han eller hon göra flyttningsanmälan till magistraten på den ort där han eller hon vistas. Anmälan om flyttning till utlandet ska göras till den magistrat från vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar ur landet.

Anteckningar i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet görs enligt huvudregeln i den gällande lagen till den ovan nämnda regionalt bestämda magistraten. Även en annan magistrat som tagit emot en anmälan kan göra de anteckningar som med anledning av anmälan krävs i be-

folkningsdatasystemet, om anteckningarna kan göras utan tilläggsutredningar. Om sådana s.k. klara kännetecken hos flyttningsanmälningar bestäms närmare med stöd av 9 § 4 mom. i lagen om hemkommun genom förordning av finansministeriet. Den ovan nämnda bestämmelsen i lagen ändrades genom en lag som trädde i kraft den 1 januari 2008 i samband ministeriereformen så att förordningen utfärdades av finansministeriet i stället för av inrikesministeriet. Den gällande förordningen utfärdad av inrikesministeriet om anteckningar som med anledning av flyttningsanmälan skall göras i befolkningsdatasystemet (522/2007) är utfärdad före ministeriereformen. I förordningen bestäms om de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att vilken magistrat som helst som tagit emot en anmälan får göra de anteckningar som med anledning av anmälan görs i befolkningsdatasystemet. I andra fall ska flyttningsanmälan överföras till den ovan nämnda regionalt bestämda magistraten för behandling. Antalet flyttningsanmälningar som kräver tilläggsutredning uppgår uppskattningsvis till ungefär 20 % av alla flyttningsanmälningar.

En sådan anteckning om hemkommun som avses i lagen om hemkommun är inte i sig ett förvaltningsbeslut som kan överklagas, utan en konstaterande förvaltningsåtgärd, som vidtas genom att anteckningen görs i registret. I princip ska anteckningen göras i enlighet med personens anmälan men i vissa fall, som nämns i lagen, får anteckningen ändå inte göras utan tilläggsutredningar. I dessa fall ska den person som saken gäller ges möjlighet att lämna de tilläggsuppgifter som behövs för anteckningen. Om en persons hemkommun eller hans bostad där enligt den anteckning som magistraten har gjort avviker från den som personen i fråga själv har uppgett, eller om anteckningen har gjorts på basis av uppgifter som fåtts av någon annan än den som flyttat eller hans familjemedlemmar, ska magistraten underrätta vederbörande om anteckningen och om hur eventuellt sak- eller skrivfel i den kan rättas. Om personen anser att anteckningen är felaktig kan han yrka på rättelse hos den magistrat som gjort anteckningen. Om magistraten på eget initiativ rättar ett fel i strid med den berörda personens

åsikt eller om den inte godkänner personens yrkande på rättelse av ett fel, ska magistraten på begäran meddela ett skriftligt beslut i saken jämte fullföljdsanvisningar. I ett avgörande som gäller rättelse kan ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och i vissa fall vidare hos högsta förvaltningsdomstolen.

1.2 Bedömning av nuläget

Magistraterna är lokala registerförvaltningsmyndigheter. I många av de uppgifter som föreskrivs magistraterna har magistraternas gemensamma behörighet traditionellt bestämts regionalt, m.a.o. på basis av på vilket av magistraternas verksamhetsområde sökandens eller den anmälningsskyldiges hemkommun eller folkbokföringskommun finns. Utvecklingen av tekniska metoder, ökningen av elektronisk kommunikation och datasystem som upprätthålls med hjälp av automatisk databehandling har gett möjlighet till förnyelse av traditionella tillvägagångssätt så som bland annat fördelningen av uppgifter mellan magistraterna på ett nytt sätt. Detta förutsätter också att man kan avstå från de begränsningar i magistraternas behörighet som ingår i lagstiftningen.

I vissa av magistratens uppgifter har begränsningarna i behörigheten helt och hållet slopats så att vilken magistrat som helst är behörig att sköta saken. Sådana uppgifter är till exempel prövning av äktenskapshinder samt anteckning i registret över äktenskapsförordsärenden och gävoärenden. Man har under de senaste åren frångått begränsningarna i behörigheten i uppgifter som tidigare hört till vissa magistrater när behörigheten baserat sig på magistraternas verksamhetsområden, till exempel vid behandling av ansökningar om namnändring och fastställelse av delägarförteckningen i en bouppteckning. Ansökningarna kan till följd av de lagändringar (958/2006 och 960/2006) som trädde i kraft den 1 mars 2007 lämnas in till vilken magistrat som helst. Dessutom är det möjligt att överföra uppgifter mellan magistraterna. Behandlingen av ansökningar om namnändring och ansökningar om fastställelse av bouppteckning samt ansökningar som gäller fastställande av faderskap har från och med

den 1 mars 2007 överförts från magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland. Närmare bestämmelser om överföring av uppgifter har med stöd av bemyndiganden i namnlagen, ärvdabalken och lagen om faderskap utfärdats genom förordningar på ministeriernivå. Samtidigt ändrades även lagen om hemkommun så att de anteckningar som med anledning av flyttningsanmälan görs i befolkningsdatasystemet sedan den 1 mars 2007 har kunnat göras av vilken magistrat som helst som tagit emot anmälan, om anteckningen kunnat göras utan tilläggsutredning.

Vid enheten i Kemijärvi vid magistraten i Lappland har man ända sedan dess inrättande koncentrerat sig på att ta emot flyttningsanmälningar som görs till den riksomfattande servicetelefonen. Numera görs dock allt färre flyttningsanmälningar per telefon och allt flera med hjälp av elektronisk kommunikation, till exempel genom nättjänsten för flyttningsanmälningar och enheten i Kemijärvi kan därför ta emot nya uppgifter. Enheten har från ingången av februari 2010 i större utsträckning än tidigare deltagit i behandlingen av flyttningsanmälningar då enheten även via nättjänsten börjat behandla de flyttningsanmälningar som hör till verksamhetsområdena för magistraterna i Helsingfors och Esbo. Man har haft goda erfarenheter av överföringen av uppgifter från magistraterna i Helsingfors och Esbo till Kemijärvi och avsikten är att även behandlingen av de via nättjänsten gjorda flyttningsanmälningar som hänför sig till verksamhetsområdena för magistraterna i Hyvinge och Vanda ska börja behandlas vid enheten i Kemijärvi den 1 oktober 2010.

Enheten i Kemijärvi kan ändå inte enligt gällande bestämmelser i lagen om hemkommun från början till slut behandla alla de flyttningsanmälningar som gjorts till verksamhetsområdena för magistraterna i huvudstadsregionen, utan de anmälningar som kräver ytterligare utredning ska överföras tillbaka till magistraterna i huvudstadsregionen för behandling, vilket delvis orsakar dubbelt arbete för dessa magistrater. Arbetsmängden har under de senaste åren ökat vid magistraterna i huvudstadsregionen till följd av flyttningsrörelsen, men man har inte kunnat öka

personalen, vilket lett till att arbetet tidvis har hopat sig. Av denna anledning borde uppgifter i större utsträckning än gällande lagstiftning ger möjlighet till kunna överföras till magistrater som är verksamma i andra delar av Finland.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Inom flera förvaltningsområden har man under de senaste åren strävat till att inom ansvarsområdet överföra de uppgifter som hör till myndigheterna inom lokalförvaltningen till platser där det med tanke på användningen av personalresurser finns bäst möjlighet att utföra uppgifterna, allt eftersom teknologin gett möjlighet till att arbetet allt mindre behöver utföras på en viss plats. Arbete har överförts till platser där det redan finns personal. Även i magistraternas verksamhet har utvecklingslinjen varit att de behörighetsbestämmelser som baserar sig på magistraternas verksamhetsområden slopats vilket gett möjlighet till specialisering mellan magistraterna och jämnare fördelning av arbetet.

Syftet med förslaget är att underlätta arbetsituationen vid magistraterna i huvudstadsregionen där arbetsmängden kontinuerligt ökat och arbetet tidvis hopat sig till följd av flyttningsrörelsen. I synnerhet uppgifter som hänför sig till registrering av utlänningar vid magistraterna i huvudstadsregionen har ökat betydligt och sysselsatt personalen under de senaste åren. Uppgifter i samband med förmyndarverksamhet har också ökat nämnvärt. För att uppnå produktivitetmålen inom statsförvaltningen måste antalet anställda minskas. Enligt de produktivetsmål som uppställts för magistraterna måste antalet årsverken för magistraterna minskas med 125 årsverken under åren 2006-2011. Eftersom det inte är möjligt att få tilläggsresurser för statsförvaltningen är det meningen att vid behov fortsätta överföra magistraternas uppgifter från magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland. Överföringen av uppgifter riktas mot sådana uppgifter som inte är bundna till en viss plats. Som bäst utreds möjligheterna att mellan magistraterna överföra även vissa andra av magistraternas

uppgifter än de som hänför sig till registreringen av flyttningsanmälningar.

Målet är att så småningom eventuellt alla eller åtminstone en stor del av de uppgifter som hänför sig till behandlingen av flyttningsanmälningar som ännu nuförtiden sköts vid magistraterna i huvudstadsregionen kan överföras till magistrater som är verksamma i andra delar av Finland.

Avsikten med propositionen är dessutom att påskynda behandlingen av flyttningsanmälningar och på detta sätt förbättra servicen.

Lagen om hemkommun föreslås bli ändrad så att magistratens behörighet gällande de anteckningar om hemkommun som görs i befolkningsdatasystemet inte längre bestäms på regional basis. Enligt lagen kan vilken magistrat som helst göra anteckningen och uppgifterna kommer att fördelas mellan magistraterna om det är nödvändigt för att effektivisera verksamheten och för att uppnå en regionalt balanserad arbetsfördelning vid magistraterna. Den magistrat som tagit emot ansökan behandlar ansökan från början till slut, också när ärendet kräver närmare utredning innan anteckningen görs. Närmare bestämmelser om fördelningen av de uppgifter som hänför sig till uppgörandet av anteckningar utfärdas genom förordning av finansministeriet på motsvarande sätt som det om de uppgifter som hänför sig till mottagande av flyttningsanmälan numera har utfärdats genom ministeriets förordning.

Det föreslås dessutom att till lagen om hemkommun fogas en bestämmelse enligt vilken de anteckningar som med anledning av en anmälan om flyttning inom en kommun krävs i befolkningsdatasystemet kan göras direkt på basis av anmälan utan behandling av en magistrat, om anteckningarna kan göras utan tilläggsutredningar och om en felfri registrering av uppgifterna i befolkningsdatasystemet kan säkerställas genom tekniska kontroller.

Det föreslås samtidigt att det i vissa bestämmelser i lagen om hemkommun görs tekniska justeringar på grund av ändringar i annan lagstiftning och dessutom några språkliga korrigeringar i den svenska språkdräkten.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen inverkar på magistraternas verksamhet så att de registeranteckningar som med anledning av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet som görs i befolkningsdatasystemet alltid får göras av vilken magistrat som helst oberoende av personen som gjort anmälan är bosatt eller har varit bosatt. Om tilläggsutredning krävs för registreringen av uppgifterna ansvarar den magistrat som tagit emot anmälan för detta och anmälan överförs inte längre för behandling till den magistrat som bestäms regionalt. Ändringen effektiviserar och påskyndar behandlingen av flyttningsanmälningar och förbättrar på detta sätt kundservicen samt minskar uppkomsten av dubbelt arbete vid magistraterna. För att den nuvarande höga kvaliteten på adressuppgifter ska bevaras måste alltid den magistrat som registrerar anmälan vid behov kontakta magistraten på det område där personen som flyttar har sin nya bostad och be om hjälp för utredning av saken.

Propositionen möjliggör en fördelning av de uppgifter som hänför sig till mottagande av flyttningsanmälan mellan magistraterna, men också en fördelning av sådana uppgifter mellan magistraterna som är anslutna till att registeranteckningar görs, så att dessa uppgifter i större omfattning än för närvarande eller vid behov helt och hållet, kan överföras från magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland. Propositionen gör det möjligt att främja genomförandet av regeringens regionaliseringsmål eftersom uppgifter mera än tidigare kommer att kunna flyttas bort från huvudstadsregionen.

Propositionen har inga direkta konsekvenser för personalen vid magistraterna eftersom avsikten är att man överför uppgifterna först när man vid den mottagande magistraten har möjlighet att ta emot mera uppgifter. Den föreslagna ändringen främjar möjligheten att åstadkomma en jämnare arbetsfördelning vid magistraterna då uppgifterna kan flyttas bort från de magistrater där arbetet har hopat sig och överföras till magistrater där uppgifterna minskat. Uppgiftsarrangemangen betyder inte att man säger upp personal vid magistra-

terna i huvudstadsregionen. De resurser som frigörs ur behandlingen av flyttningsanmälningar är bland annat avsedda att användas för andra uppgifter vid magistraten, t.ex. för registrering av utlänningar och uppgifter inom förmyndarverksamheten, vilka till följd av ett växande antal uppgifter drabbats av resursbrist.

Vid magistraterna i huvudstadsregionen (magistraterna i Esbo, Helsingfors, Hyvinge och Vanda) har år 2009 sammanlagt ungefär 170 500 flyttningsanmälningar behandlats, vilket är ungefär en tredjedel av alla de flyttningsanmälningar som sparats i befolkningsdatasystemet. Vid huvudstadsregionens magistrater har det för uppgifterna använts en arbetsinsats motsvarande sammanlagt 17 årsverken. Magistraten i Helsingfors deltog ännu år 2009 i jouren av den riksomfattande servicetelefonen för flyttningsanmälningar, men inte längre från och med den 1 februari 2010. Då började enheten i Kemijärvi vid magistraten i Lappland att även behandla de med hjälp av elektronisk kommunikation gjorda flyttningsanmälningar som hänförde sig till verksamhetsområdena för magistraterna i Esbo och Helsingfors. Då uppgifter har överförs till andra magistrater har den personal som utfört dessa uppgifter vid magistraterna i huvudstadsregionen övergått till att sköta andra uppgifter vid magistraten.

Att göra de anteckningar som med anledning av en flyttningsanmälan krävs i befolkningsdatasystemet direkt på basis av anmälan när det gäller vissa rutinmässiga flyttningar inom en kommun minskar magistraternas arbete med behandling av anmälningar. Enligt förslaget kräver ett ibruktagande av förfarandet dock bl.a. att en felfri registrering av uppgifterna kan säkerställas genom tekniska kontroller. För att genomföra kontrollerna ska betydande ändringar göras i befolkningsdatasystemets applikationsprogram och planeringen av dessa ändringar kan inledas först efter det att den datatekniska reform av systemet som för närvarande bereds är färdig.

För medborgarna medför förslaget inga betydande ändringar eftersom de flyttningsanmälningar som en person gör redan nu kan registreras i befolkningsdatasystemet av en annan magistrat än den inom vars verksamhetsområde personen är bosatt. Servicen för

medborgarna förbättras när registreringen av uppgifter i befolkningsdatasystemet och förmedlingen av adressuppgifter till de instanser som utnyttjar uppgifterna blir snabbare. Enligt lagen om hemkommun ska magistraten med anledning av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet göra en anteckning i befolkningsdatasystemet eller begära behövliga ytterligare uppgifter inom tre vardagar från det att anmälan inkommit. Om anteckningen inte kan göras direkt på basis av den anmälan som magistraten tagit emot, får personen som gjort flyttningsanmälan i samband med begäran om ytterligare uppgifter besked om vilken magistrat som behandlar personens sak. Dessutom sparas i befolkningsdatasystemet uppgifter om den magistrat som gjort anteckningen. Därifrån är uppgifterna vid behov lätta att få tag på, till exempel i de fall då personen möjligtvis senare vill framställa ett rättelseyrkande om en anteckning om hemkommun och bostad som gjorts i befolkningsdatasystemet.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet på initiativ av magistraterna i huvudstadsregionen. Magistraterna har föreslagit att man helt och hållet slopar att registreringen av flyttningsanmälningar bestäms utifrån den regionala behörigheten så att de uppgifter som hänför sig till registrering av anmälningar i större utsträckning än vad som i dag är möjligt enligt gällande bestämmelser i lagen om hemkommun kan överföras från de hårt belastade magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland.

Utlåtanden om propositionen har begärts av Befolkningsregistercentralen, Regionförvaltningsverket i Östra Finland, magistraterna och sådana organisationer som företräder personalen (Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf och Löntagarorganisationen Pardia rf). Utlåtande gavs av Befolkningsregistercentralen, Regionförvaltningsverket i Östra Finland, fyra magistrater (magistraten i Esbo, Helsingfors, Åboregionen och Vanda) och av en organisation som före-

träder personalen (Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf). Befolkningsregistercentralen och Regionförvaltningsverket i Östra Finland föreslog i sina utlåtanden att man inte bara ska slopa gränserna för magistraternas behörighet, utan att man i lagen om hemkommun samtidigt också ska bereda sig på en utveckling av de elektroniska tjänsterna, så att de anteckningar som med anledning av en anmälan om flyttning inom en kommun krävs i befolkningsdatasystemet kan göras direkt på basis av anmälan i vissa klara och enkla fall. Till följd av utlåtandena har till propositionen fogats en bestämmelse om detta. I övrigt hade remissinstanserna inga anmärkningar på propo-

sitionen. Magistraterna i huvudstadsregionen ansåg det viktigt att lagen träder i kraft så snart som möjligt.

5 Samband med andra propositioner

I riksdagen behandlas som bäst en regeringsproposition med förslag till lagar om ändring av lagen om hemkommun och socialvårdslagen (RP 101/2010). I propositionen ingår förslag till ändring av vissa bestämmelser i lagen om hemkommun av vilka en del hänför sig till samma paragrafer som i denna proposition, men inte till samma moment.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Tillämpningsområde. Laghänvisningen i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad. Befolkningsdatalagen upphävdes den 1 mars 2010 när lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster trädde i kraft.

7 §. Anmälningsskyldighet för den som flyttar. I paragrafens 2 mom. ändras registerbyrån till magistraten. Registerbyråns namn ändrades till magistrat den 1 november 1996 när lagen om registerförvaltningen 166/1996 trädde i kraft. I paragrafens 4 mom. görs en motsvarande ändring av hänvisningen till lagen som i 1 § 2 mom.

7 b §. Magistrat som tar emot anmälan. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om den magistrat till vilken flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet ska göras för närvarande. På basis av bestämmelsen bestäms i praktiken även den magistrat som är behörig att göra anteckningar i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. Detta beror på att det i lagens 9 § 1 mom., där det föreskrivs om den magistrat som är behörig att göra en anteckning om hemkommun, hänvisas till den magistrat som avses i 7 b § 1 mom. Paragrafen föreslås bli ändrad så att den nuvarande bestämmelsen 1 mom. stryks och i ordalydelsen i 2 mom. görs till följd av detta en teknisk korrigerings. Såsom hittills kan vilken magistrat som helst ta emot en flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet och närmare bestämmelser om hur de uppgifter som hänför sig till mottagandet av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet ska fördelas mellan magistraterna utfärdas genom förordning av finansministeriet. Dessutom föreslås det att paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar det nya innehållet.

7 e §. Åligganden i samband med mottagandet av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet. Paragrafen föreslås

bli ändrad med beaktande av den föreslagna ändringen av 7 b § enligt vilken det inte längre i lagen föreskrivs om begränsningar i den regionala behörigheten vid inlämnande av anmälan till magistraten och när registeranteckningar görs, utan en registeranteckning kan göras av vilken magistrat som helst. Den nuvarande bestämmelsen i 7 b § 1 mom. föreslås bli struken och med anledning av ändringen görs i 1 mom. i denna paragraf en ändring så att hänvisningen till 7 b § 1 mom. ändras till en hänvisning till 9 § 4 mom. enligt vilket närmare bestämmelser om hur uppgifterna ska fördelas mellan magistraterna utfärdas genom förordning av finansministeriet. Någon annan än magistraten som tar emot anmälan ska således tillställa den magistrat som enligt förordningen ansvarar för registeranteckningarna som görs i befolkningsdatasystemet de uppgifter som anmälan innehåller. Det föreslås att det till paragrafens 2 mom. görs en teknisk korrigerings till följd av att bestämmelsen som ingår i 7 b § 1 mom. blir struken.

9 §. Anteckning om hemkommun och folkbokföringskommun. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att hänvisningen till den i 7 b § 1 mom. avsedda magistrat som bestäms regionalt slopas som obehövlig eftersom anteckningarna enligt det föreslagna 4 mom. får göras av vilken magistrat som helst. Uppgifterna som hör samman med att anteckningarna görs kan dock fördelas mellan magistraterna under de i paragrafen föreskrivna förutsättningarna, d.v.s. om det är nödvändigt att fördela uppgifterna för att effektivisera verksamheten eller för att åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning för magistraterna. Närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. I praktiken kommer de i 7 b § avsedda uppgifterna som hänför sig till mottagande av anmälan och de i denna paragraf avsedda uppgifterna som hänför sig till att göra anteckningar att sammanslås till en enda helhet vid magistraterna, eftersom den magistrat som

tar emot anmälan samtidigt är behörig att göra de anteckningar med anledning av anmälan görs i befolkningsdatasystemet. Såsom hittills svarar den magistrat som gjort en anteckning för denna. I paragrafens svenska språkdräkt föreslås dessutom några språkliga korrigeringar.

9 a §. *Anteckning om bostad i hemkommunen i vissa fall.* Det föreslås att till lagen fogas en ny paragraf enligt vilken de anteckningar om ny bostad som med anledning av en flyttningsanmälan krävs i befolkningsdatasystemet kan göras direkt på basis av anmälan i vissa klara och enkla fall. Anteckningar direkt på basis av anmälan kan göras vid flyttning från en bostad till en annan i samma kommun, varvid hemkommunen förblir densamma. En förutsättning är att det inte krävs tilläggsutredningar för anteckningarna och att en felfri registrering av uppgifterna kan säkerställas genom tekniska kontroller. Kontrollerna ska t.ex. gälla att den nya bostaden kan identifieras direkt utgående från de uppgifter som lämnats i anmälan och att bostaden enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är belägen i en byggnad avsedd för boende.

Eftersom flyttningsanmälningarna i dessa fall inte behandlas vid magistraten, är det Befolkningsregistercentralen som, i enlighet med huvudregeln i 21 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster, bär ansvar för att anteckningarna görs och som således också bär ansvar för att rätta eventuella fel i anteckningarna. Magistraterna ska dock i övriga fall som gäller registrering av flyttningsanmälningar sköta rättelser av enskilda registeranteckningar och därmed förknippat utredningsarbete, och därför är det ändamålsenligt att magistraten också i dessa fall svarar för att rätta eventuella sakfel eller skrivfel i anteckningarna. Enligt förslaget är det den magistrat inom vars verksamhetsområde den som gjort anmälan har sin bostad som svarar för denna uppgift. Uppgiften kan emellertid överföras till en annan magistrat under motsvarande förutsättningar som de uppgifter som hänför sig till mottagande av anmälan och införande av anteckningar kan fördelas mellan magistraterna enligt 7 b § och 9 §. Närmare bestämmelser om överföringen av

uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Avsikten är att Befolkningsregistercentralen enligt 4 § 2 mom. i nämnda lag ska ansvara för planering och genomförande av de tekniska kontroller som krävs för en felfri registrering.

11 §. *Meddelande om anteckning om hemkommun., 15 §. Hörande., 16 §. Rättelse av sakfel., 17 §. Rättelse av skrivfel.* I de två förstnämnda paragraferna och i de två sistnämnda paragrafernas 2 mom. ändras registerbyrån till magistraten på samma sätt som i 7 § 2 mom.

18 §. *Överklagande av magistratens beslut.* I både 1 och 2 mom. i paragrafrubriken ändras registerbyrån till magistraten på samma sätt som i 7 § 2 mom. I paragrafens 1 mom. ändras länsrätten till förvaltningsdomstolen. Länsrätterna drogs in och i stället inrättades förvaltningsdomstolar den 1 november 1999 då lagen om förvaltningsdomstolar (430/1999) trädde i kraft. Dessutom föreslås att laghänvisningen i paragrafens 1 mom. blir ändrad. Lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) upphävdes den 1 december 1996 då förvaltningsprocesslagen (586/1996) trädde i kraft.

19 §. *Överklagande av förvaltningsdomstolens beslut.* Paragrafens rubrik samt både 1 och 2 mom. föreslås bli ändrade så att länsrätten ändras till förvaltningsdomstolen. Det föreslås att laghänvisningen i paragrafens 1 mom. ändras på samma sätt som i 18 § 1 mom.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I propositionen föreslås att vilken magistrat som helst får göra de anteckningar i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttningsanmälningar eller anmälan om flyttning till utlandet och uppgifterna kan fördelas mellan magistraterna under de förutsättningar som anges i lagen. Närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Avsikten är att genom förordning bestämma om fördelningen av uppgifter mellan magistraterna så att de uppgifter som hänför sig till behandlingen av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet

helt och hållet eller åtminstone delvis överförs från magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland. De andra magistraterna behandlar anmälningar som hör till deras eget verksamhetsområde förutom de anmälningar som gjorts till den riksomfattande servicetelefonen vilkas skötsel numera är koncentrerade till några magistrater. Trots att uppgifter överförs kan magistraterna i huvudstadsregionen även, liksom andra magistrater, fortfarande behandla enskilda anmälningar t.ex. en flyttningsanmälan som gjorts muntligen i samband med kundbesök eller någon annan flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet som lämnats in direkt till magistraten.

Syftet är att närmare bestämmelser om både de uppgifter som hänförs till mottagande av anmälningar och fördelningen av de uppgifter mellan magistraterna som hänförs sig till att göra registeranteckningar tas in i samma förordning så att den magistrat som tar emot flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet i samtliga fall kommer att vara behörig att göra de anteckningar som med anledning av anmälan görs i befolkningsdatasystemet.

I propositionen föreslås dessutom att de anteckningar som krävs med anledning av en flyttningsanmälan som gäller vissa rutinmässiga flyttningar inom en kommun kan göras direkt på basis av anmälan och att magistraten på den ort där den som gjort anmälan har sin bostad svarar för att rätta eventuella fel i anteckningarna. Uppgiften kan dock under vissa förutsättningar överföras till en annan magistrat. Närmare bestämmelser om överföringen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Förordningen kan utfärdas först senare, när de i lagen föreskrivna villkoren för införande av anteckningar direkt på basis av anmälan har uppfyllts.

Inrikesministeriets gällande förordning om anteckningar som med anledning av flyttningsanmälan skall göras i befolkningsdatasystemet (522/2007) upphävs som obehövlig när lagen träder i kraft, eftersom det enligt förslaget inte längre i lagen om hemkommun finns ett bemyndigande som berättigar till utfärdande av en sådan förordning.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011 så att en mera omfattande överföring av registreringsuppgifter från magistraterna i huvudstadsregionen till de magistrater som är verksamma i andra delar av Finland ska kunna genomföras så snart som möjligt för att underlätta arbetssituationen vid de magistrater som överlåter uppgifter.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag. Enligt lagen om hemkommun är magistraten behörig myndighet att ta emot flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet samt göra anteckningar i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet. Anmälan kan redan enligt den gällande lagen tas emot av vilken magistrat som helst men magistraternas gemensamma behörighet har fortfarande delvis bestämts regionalt, m.a.o. på basis av på vilket av magistraternas verksamhetsområden personen som gjort flyttningsanmälan har sin nya bostad eller var personen som anmält om flyttning till utlandet har haft sin bostad. I de fall då de anteckningar som med anledning av flyttningsanmälan görs i befolkningsdatasystemet har kunnat göras utan tilläggsutredningar, har redan i dagens läge vilken magistrat som helst som tagit emot flyttningsanmälan kunnat göra anteckningen. I övriga fall har man varit tvungen att överföra anmälan för att behandlas av den magistrat som är regionalt behörig och denna har ansvaret för inhämtandet av tilläggsutredning och för att anteckningen görs i befolkningsdatasystemet. Enligt propositionen bestäms magistratens behörighet inte längre på regional basis och de uppgifter som hänförs sig till mottagandet av anmälan och uppgörandet av registeranteckningar kan fördelas mellan magistraterna under de förutsättningar som anges i lagen. Närmare bestämmelser om fördelningen av

uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Grundlagsutskottet har även tidigare tagit ställning till en motsvarande regeringsproposition i vilken det föreslogs att bestämmelserna om magistratens behörighet gällande en del andra uppgifter som hör till magistraten skulle ändras, bl.a. vid ansökningar om namnändring och vid behandling av fastställelse av bouppteckning (RP 229/2005). I grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 24/2006 rd) om propositionen konstaterades att i och med de föreslagna lagändringarna slopas den regionala behörighetsuppdelningen i vissa av magistraternas uppgifter. Då bildar magistraterna i fråga om dessa uppgifter en enda myndighet som har servicekontor på olika håll. I utlåtandet konstaterades dessutom att om behörighetsfrågan avgörs så här är det inte fråga om att behörigheten överförs mellan olika myndigheter, utan att uppgifterna ordnas inom en och samma myndighet. Alla magistrater tillämpar samma lagar och följer samma lagar om offentlig förvaltning, så med tanke på rättskyddet enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har det ingen betydelse vid vilken magistrat en ansökan handläggs. Utskottet ansåg att den magistrat dit ärendet har överförs bör anses vara en myndighet som är behörig enligt lag så som avses i 21 § 1 mom. i grundlagen och därmed kan handlägga det överförda ärendet.

I denna regeringsproposition är det fråga om motsvarande interna organisation inom registerförvaltningen. Det som bestäms i lagen om hemkommun för magistraten om de registeranteckningar som görs i befolkningsdatasystemet med anledning av flyttnings-

anmälan och anmälan om flyttning till utlandet som inkommit till magistraten kan göras vid vilken magistrat som helst och uppgifterna kan fördelas mellan magistraterna under de förutsättningar som anges i lagen. Dessutom kan den uppgift som går ut på att rätta eventuella fel i anteckningarna i situationer där anteckningarna i befolkningsdatasystemet har gjorts direkt på basis av anmälan och som föreskrivits för magistraten på den ort där den som gjort anmälan har sin bostad överförs till en annan magistrat under motsvarande förutsättningar som anges i lagen. Med stöd av bemyndiganden i lagen utfärdas genom förordning av finansministeriet närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter eller överföringen av uppgifter mellan magistraterna.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Grundlagsutskottet har av hävd krävt att bestämmelserna ska vara exakta och noggrant avgränsade (t.ex. GrUU 1/2004 rd). Det föreslås att man i de nya bestämmelser som gäller bemyndigande att utfärda förordning anger exakt den uppgift som kan fördelas mellan magistraterna eller överförs till en annan magistrat samt begränsar ministeriets bemyndigande att i lagen ta in en bestämmelse om förutsättningarna för att utfärda förordning.

I enlighet med det ovanstående anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om hemkommun

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om hemkommun (201/1994) 1 § 2 mom., 7 § 2 och 4 mom., 7 b, 7 e, 9, 11 och 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 och 19 §,

av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 219/2003, 7 b § sådan den lyder i lagarna 624/2004 och 1012/2007, 7 e § sådan den lyder i lag 624/2004 och 957/2006, 9 § sådan den lyder i lagarna 1650/1995, 624/2004 och 1012/2007 samt 18 och 19 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1650/1995, samt

fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Den enligt denna lag bestämda hemkommunen och bostaden där samt folkbokföringskommunen för en finsk medborgare som är stadigvarande bosatt i utlandet antecknas i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009). I befolkningsdatasystemet antecknas även en tillfällig bostad som en person uppgett.

7 §

Anmälningsskyldighet för den som flyttar

Den som avses i 1 mom. är dessutom skyldig att lämna magistraten sådana tilläggsuppgifter om sig själv som behövs för att bestämma hemkommunen och bostaden där.

Bestämmelser om skyldigheten att anmäla personuppgifter och uppgifter om familjeförhållandena till befolkningsdatasystemet finns

i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster.

7 b §

Magistrat som tar emot anmälan

Vilken magistrat som helst kan ta emot en flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. Närmare bestämmelser om hur de uppgifter som hänför sig till mottagandet av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet ska fördelas mellan magistraterna får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

7 e §

Åligganden i samband med mottagandet av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet

Den som tar emot en anmälan ska kontrollera att den innehåller de uppgifter som anges i 7 a § 3–5 mom. Om anmälan görs per telefon, ska den som tar emot anmälan dessutom se till att anmälan uppfyller kraven i 7 a § 2 mom. Om den som tar emot anmälan är någon annan än magistraten, ska denne utan dröjsmål tillställa den magistrat som avses i 9 § 4 mom. uppgifterna i anmälan.

En anmälan som tagits emot av någon annan myndighet eller organisation än magistraten anses vara gjord inom den tid som föreskrivs i 7 §, om den har tagits emot inom den tiden.

9 §

Anteckning om hemkommun och folkbokföringskommun

När en anmälan enligt 7 § har inkommit till magistraten ska denna i befolkningsdatasystemet utifrån anmälan göra en anteckning om hemkommunen och bostaden där eller om tillfällig bostad eller anteckna en folkbokföringskommun för en finsk medborgare med anledning av att denne stadigvarande bosätter sig utomlands. En sådan anteckning får dock inte göras, om anmälan uppenbart står i strid med fakta eller är bristfällig eller om den annars är sådan att en tillförlitlig anteckning inte kan göras på basis av den. Anteckningen ska göras eller behövliga ytterligare uppgifter begäras inom tre vardagar från det anmälan inkommit. Om en person saknar bostad, antecknas det i befolkningsdatasystemet att han eller hon saknar stadigvarande bostad i kommunen. Om en persons bostadsadress inte kan anses tillförlitlig, kan endast hemkommunen antecknas i befolkningsdatasystemet.

Har magistraten av någon annan än personen själv fått uppgifter om att hans eller hennes hemkommun eller bostaden där har ändrats eller om att han eller hon stadigvarande bosatt sig utomlands, får magistraten göra motsvarande anteckning i befolkningsdatasystemet, om det är uppenbart att uppgiften kan anses tillförlitlig.

I de fall som avses i 6 a § 2 mom. görs det en anteckning om folkbokföringskommun när personens uppgifter första gången antecknas i befolkningsdatasystemet.

Vilken magistrat som helst kan göra de anteckningar i befolkningsdatasystemet som krävs med anledning av en anmälan. Uppgifterna i samband med anteckningarna kan fördelas mellan magistraterna, om det är nödvändigt för att effektivera verksamheten eller för att åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning mellan magistraterna. Närmare bestämmelser om fördelningen av upp-

gifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Den magistrat som gjort en anteckning svarar för denna.

9 a §

Anteckning om bostad i hemkommunen i vissa fall

De anteckningar som med anledning av en flyttningsanmälan krävs i befolkningsdatasystemet kan göras direkt på basis av anmälan, om anmälan gäller en flyttning från en bostad till en annan i samma kommun. Detta förutsätter dock att anteckningarna kan göras utan tilläggsutredningar och att en felfri registrering av uppgifterna kan säkerställas genom tekniska kontroller. Den magistrat inom vars verksamhetsområde den som gjort anmälan har sin bostad svarar för att rätta eventuella sakfel eller skrivfel i anteckningarna. Uppgifterna i samband med rättelse av fel kan dock överföras till en annan magistrat, om det är nödvändigt för att effektivera verksamheten eller för att åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning mellan magistraterna. Närmare bestämmelser om överföringen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet.

11 §

Meddelande om anteckning om hemkommun

Om en persons hemkommun eller hans eller hennes bostad där enligt den anteckning som magistraten har gjort avviker från den hemkommun eller bostad som personen i fråga själv har uppgett, eller om anteckningen har gjorts på basis av uppgifter som fåtts av någon annan än den som flyttat eller hans eller hennes familjemedlemmar, ska magistraten underrätta personen i fråga om anteckningen och om hur ett eventuellt sak- eller skrivfel i den kan rättas.

15 §

Hörande

Har anmälan om flyttning gjorts av ett barn under 15 år, ska magistraten ge barnets vård-

nadshavare tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan. Har anmälan gjorts av en 15-17 årig person, ska magistraten vid behov ge dennes vårdnadshavare tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan.

Innan magistraten ålägger någon att betala försummelseavgift, ska den ge personen i fråga tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar i saken.

16 §

Rättelse av sakfel

Om magistraten på eget initiativ rättar ett fel i strid med den berörda personens åsikt eller om den inte godkänner personens yrkande på rättelse av ett fel, ska magistraten på begäran meddela ett skriftligt beslut i saken jämte fullföljdsanvisningar.

17 §

Rättelse av skrivfel

Magistraten ska underrätta den som saken gäller om en rättelse som den gjort på eget initiativ.

18 §

Överklagande av magistratens beslut

I magistratens beslut i ett ärende som gäller vite, påförande av försummelseavgift eller rättelse av anteckning om hemkommun eller folkbokföringskommun får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett avgörande av magistraten som gäller rättelse av ett skrivfel och genom vilket ett yrkande på rättelse inte har godkänts får ändring dock inte sökas genom besvär.

19 §

Överklagande av förvaltningsdomstolens beslut

I ett beslut som förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av 18 § får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Till den del beslutet gäller bostaden i hemkommunen eller folkbokföringskommun får ändring i förvaltningsdomstolens beslut dock inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 8 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Tapani Töllä*

Lag

om ändring av lagen om hemkommun

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om hemkommun (201/1994) 1 § 2 mom., 7 § 2 och 4 mom., 7 b, 7 e, 9, 11 och 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 och 19 §,

av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 219/2003, 7 b § sådan den lyder i lagarna 624/2004 och 1012/2007, 7 e § sådan den lyder i lag 624/2004 och 957/2006, 9 § sådan den lyder i lagarna 1650/1995, 624/2004 och 1012/2007 samt 18 och 19 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1650/1995, samt

fogas till lagen en ny 9 a § som följer

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Den enligt denna lag bestämda hemkommunen och bostaden där samt folkbokföringskommunen för en finsk medborgare som är stadigvarande bosatt i utlandet antecknas i det befolkningsdatasystem som avses i befolkningsdatalagen (507/1993). I befolkningsdatasystemet antecknas även en tillfällig bostad som en person uppgett.

7 §

Anmälningsskyldighet för den som flyttar

Den som avses i 1 mom. är dessutom skyldig att lämna registerbyrån sådana tilläggsuppgifter om sig själv som behövs för att bestämma hemkommunen och bostaden där.

Om skyldigheten att anmäla personuppgifter och uppgifter om familjeförhållandena till

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Den enligt denna lag bestämda hemkommunen och bostaden där samt folkbokföringskommunen för en finsk medborgare som är stadigvarande bosatt i utlandet antecknas i det befolkningsdatasystem som avses i *lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009)*. I befolkningsdatasystemet antecknas även en tillfällig bostad som en person uppgett.

7 §

Anmälningsskyldighet för den som flyttar

Den som avses i 1 mom. är dessutom skyldig att lämna *magistraten* sådana tilläggsuppgifter om sig själv som behövs för att bestämma hemkommunen och bostaden där.

Bestämmelser om skyldigheten att anmäla personuppgifter och uppgifter om familjeför-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

befolkningsdatasystemet stadgas i befolkningsdatalagen.

hållandena till befolkningsdatasystemet finns i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster.

7 b §

7 b §

*Inlämnande av anmälan till magistraten***Magistrat som tar emot anmälan**

Flyttningsanmälan skall göras till den magistrat till vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar. Om en person flyttar från en bostad och därefter inte har någon stadigvarande bostad, skall han eller hon göra flyttningsanmälan till magistraten på den ort där han eller hon vistas. Anmälan om flyttning till utlandet skall göras till den magistrat från vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar ur landet.

Även en annan magistrat än den som avses i 1 mom. kan ta emot en flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. Närmare bestämmelser om hur de uppgifter som hänför sig till mottagandet av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet ska fördelas mellan magistraterna kan utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Vilken magistrat som helst kan ta emot en flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. Närmare bestämmelser om hur de uppgifter som hänför sig till mottagandet av flyttningsanmälningar och anmälningar om flyttning till utlandet ska fördelas mellan magistraterna får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

7 e §

7 e §

*Åligganden i samband med mottagandet av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet**Åligganden i samband med mottagandet av flyttningsanmälan och anmälan om flyttning till utlandet*

Den som tar emot en anmälan skall kontrollera att den innehåller de uppgifter som anges i 7 a § 3–5 mom. Om anmälan görs per telefon skall den som tar emot anmälan dessutom se till att anmälan uppfyller kraven i 7 a § 2 mom. Den som tar emot anmälan skall utan dröjsmål tillstålla den magistrat som avses i 7 b § 1 mom. uppgifterna i anmälan med undantag för de anmälningar som avses i 9 § 4 mom.

En anmälan som tagits emot av någon annan myndighet eller organisation än den magistrat som avses i 7 b § 1 mom. anses vara gjord inom den tid som anges i 7 §, om den har tagits emot inom föreskriven tid.

Den som tar emot en anmälan ska kontrollera att den innehåller de uppgifter som anges i 7 a § 3–5 mom. Om anmälan görs per telefon ska den som tar emot anmälan dessutom se till att anmälan uppfyller kraven i 7 a § 2 mom. *Om den som tar emot anmälan är någon annan än magistraten, ska denne utan dröjsmål tillstålla den magistrat som avses i 9 § 4 mom. uppgifterna i anmälan.*

En anmälan som tagits emot av någon annan myndighet eller organisation än magistraten anses vara gjord inom den tid som föreskrivs i 7 §, om den har tagits emot inom den tiden.

9 §

Anteckning om hemkommun och folkbokföringskommun

När en anmälan enligt 7 § har inkommit till den magistrat som avses i 7 b § 1 mom., skall denna i befolkningsdatasystemet göra en anteckning enligt anmälan om hemkommunen och bostaden där eller om tillfällig bostad eller anteckna en folkbokföringskommun för en finsk medborgare på grund av att denne stadigvarande bosätter sig utomlands. Anteckning får dock inte göras, om anmälan uppenbart står i strid med fakta eller är bristfällig eller om den annars är sådan att en tillförlitlig anteckning inte kan göras på basis av den. Anteckningen skall göras eller behövliga ytterligare uppgifter begäras inom tre vardagar från det anmälan inkommit. Om en person saknar bostad, antecknas i befolkningsdatasystemet att han eller hon saknar stadigvarande bostad i kommunen. Om en persons bostadsadress inte kan anses tillförlitlig, kan i befolkningsdatasystemet antecknas endast hemkommun.

Har registerbyrån av någon annan än personen själv fått uppgifter om att hans hemkommun eller hans bostad där har ändrats eller om att han stadigvarande bosatt sig utomlands, får den göra motsvarande anteckning i befolkningsdatasystemet, om det är uppenbart att uppgiften kan anses tillförlitlig.

I de fall som avses i 6 a § 2 mom. görs anteckning om folkbokföringskommun när personens uppgifter första gången antecknas i befolkningsdatasystemet.

Med avvikelse från 1 mom. kan också en annan magistrat som tagit emot en anmälan göra de anteckningar som med anledning av anmälan krävs i befolkningsdatasystemet, om anteckningarna kan göras utan tilläggsutredningar. Närmare bestämmelser om dessa anmälningar, som magistraten kan göra anteckningarna om, och om de magistrater som får göra anteckningarna, utfärdas genom förordning av finansministeriet. Den magistrat som gjort en anteckning svarar för denna.

9 §

Anteckning om hemkommun och folkbokföringskommun

När en anmälan enligt 7 § har inkommit till magistraten ska denna i befolkningsdatasystemet utifrån anmälan göra en anteckning om hemkommunen och bostaden där eller om tillfällig bostad eller anteckna en folkbokföringskommun för en finsk medborgare med anledning av att denne stadigvarande bosätter sig utomlands. En sådan anteckning får dock inte göras, om anmälan uppenbart står i strid med fakta eller är bristfällig eller om den annars är sådan att en tillförlitlig anteckning inte kan göras på basis av den. Anteckningen ska göras eller behövliga ytterligare uppgifter begäras inom tre vardagar från det anmälan inkommit. Om en person saknar bostad, antecknas det i befolkningsdatasystemet att han eller hon saknar stadigvarande bostad i kommunen. Om en persons bostadsadress inte kan anses tillförlitlig, kan endast hemkommunen antecknas i befolkningsdatasystemet.

Har magistraten av någon annan än personen själv fått uppgifter om att hans eller hennes hemkommun eller bostaden där har ändrats eller om att han eller hon stadigvarande bosatt sig utomlands, får magistraten göra motsvarande anteckning i befolkningsdatasystemet, om det är uppenbart att uppgiften kan anses tillförlitlig.

I de fall som avses i 6 a § 2 mom. görs det en anteckning om folkbokföringskommun när personens uppgifter första gången antecknas i befolkningsdatasystemet.

Vilken magistrat som helst kan göra de anteckningar i befolkningsdatasystemet som krävs med anledning av en anmälan. Uppgifterna i samband med anteckningarna kan fördelas mellan magistraterna, om det är nödvändigt för att effektivisera verksamheten eller för att åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning mellan magistraterna. Närmare bestämmelser om fördelningen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Den magistrat som gjort en anteckning svarar för denna.

9 a §

Anteckning om bostad i hemkommunen i vissa fall

De anteckningar som med anledning av en flyttningsanmälan krävs i befolkningsdatasystemet kan göras direkt på basis av anmälan, om anmälan gäller en flyttning från en bostad till en annan i samma kommun. Detta förutsätter dock att anteckningarna kan göras utan tilläggsutredningar och att en felfri registrering av uppgifterna kan säkerställas genom tekniska kontroller. Den magistrat inom vars verksamhetsområde den som gjort anmälan har sin bostad svarar för att rätta eventuella sakfel eller skrivfel i anteckningarna. Uppgifterna i samband med rättelse av fel kan dock överföras till en annan magistrat, om det är nödvändigt för att effektivera verksamheten eller för att åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning mellan magistraterna. Närmare bestämmelser om överföringen av uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet.

11 §

Meddelande om anteckning om hemkommun

Om en persons hemkommun eller hans bostad där enligt den anteckning som registerbyrån har gjort avviker från den som personen i fråga själv har uppgett, eller om anteckningen har gjorts på basis av uppgifter som fåtts av någon annan än den som flyttat eller hans familjemedlemmar, skall registerbyrån underrätta vederbörande om anteckningen och om hur eventuellt sak- eller skrivfel däri kan rättas.

15 §

Hörande

Har anmälan om flyttning gjorts av ett barn under femton år, skall registerbyrån ge barnets vårdnadshavare tillfälle att inom *en* utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan. Har anmälan gjorts av en person

11 §

Meddelande om anteckning om hemkommun

Om en persons hemkommun eller hans *eller hennes* bostad där enligt den anteckning som *magistraten* har gjort avviker från den *hemkommun eller bostad* som personen i fråga själv har uppgett, eller om anteckningen har gjorts på basis av uppgifter som fåtts av någon annan än den som flyttat eller hans *eller hennes* familjemedlemmar, ska *magistraten* underrätta *personen i fråga* om anteckningen och om hur *ett* eventuellt sak- eller skrivfel i den kan rättas.

15 §

Hörande

Har anmälan om flyttning gjorts av ett barn under 15 år, ska *magistraten* ge barnets vårdnadshavare tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan. Har anmälan gjorts av en 15-17 årig person, ska

som har fyllt femton men inte aderton år, skall registerbyrån vid behov ge dennes vårdnadshavare tillfälle att inom *en* utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan.

Innan registerbyrån ålägger någon att betala försummelseavgiften, skall den ge personen i fråga tillfälle att inom *en* utsatt tid lämna upplysningar i saken.

magistraten vid behov ge dennes vårdnadshavare tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar med anledning av anmälan.

Innan *magistraten* ålägger någon att betala försummelseavgift, ska den ge personen i fråga tillfälle att inom utsatt tid lämna upplysningar i saken.

16 §

Rättelse av sakfel

Om registerbyrån på eget initiativ rättar ett fel i strid med den berörda personens åsikt eller om den inte godkänner personens yrkande på rättelse av ett fel, skall byrån på begäran meddela ett skriftligt beslut i saken jämte fullföljdsanvisningar.

17 §

Rättelse av skrivfel

Registerbyrån skall underrätta den som saken gäller om en rättelse som den gjort på eget initiativ.

18 §

Överklagande av registerbyråns beslut

I registerbyråns beslut i ett ärende som gäller vite, påförande av försummelseavgift eller rättelse av anteckning om hemkommun eller folkbokföringskommun får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos den länsrätt inom vars domkrets den registerbyrå som har träffat avgörandet finns, så som lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) stadgar.

I ett avgörande av registerbyrån som gäller rättelse av ett skrivfel och genom vilket ett yrkande på rättelse inte har godkänts får ändring dock inte sökas genom besvär.

16 §

Rättelse av sakfel

Om *magistraten* på eget initiativ rättar ett fel i strid med den berörda personens åsikt eller om den inte godkänner personens yrkande på rättelse av ett fel, ska *magistraten* på begäran meddela ett skriftligt beslut i saken jämte fullföljdsanvisningar.

17 §

Rättelse av skrivfel

Magistraten ska underrätta den som saken gäller om en rättelse som den gjort på eget initiativ.

18 §

Överklagande av magistratens beslut

I *magistratens* beslut i ett ärende som gäller vite, påförande av försummelseavgift eller rättelse av anteckning om hemkommun eller folkbokföringskommun får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos *förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996)*.

I ett avgörande av *magistraten* som gäller rättelse av ett skrivfel och genom vilket ett yrkande på rättelse inte har godkänts får ändring dock inte sökas genom besvär.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

19 §

Överklagande av länsrättens beslut

Överklagande av **förvaltningsdomstolens** beslut

I ett beslut som länsrätten har fattat med stöd av 18 § får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Till den del beslutet gäller bostaden i hemkommunen eller folkbokföringskommun får ändring i länsrättens beslut dock inte sökas genom besvär.

I ett beslut som *förvaltningsdomstolen* har fattat med stöd av 18 § får den som saken gäller söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som stadgas i *förvaltningsprocesslagen*.

Till den del beslutet gäller bostaden i hemkommunen eller folkbokföringskommun får ändring i *förvaltningsdomstolens* beslut dock inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.